

УДК 330:332

Тимкович О. І.¹

¹ доц. ВСП «Інститут просторового планування та перспективних технологій» Національного університету «Львівська політехніка»

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЯК ВЕКТОР ВІДНОВЛЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Концепція сталого розвитку є найкращим досяжним способом організації сучасного світу, забезпечуючи можливості для сталого та справедливого розвитку людського суспільства як на глобальному, так і на місцевому рівні.

Це цілісний підхід, що інтегрує матеріальні та нематеріальні елементи людського життя та управління. Концепція сталого розвитку, яку ми бачимо сьогодні, розвивалася приблизно з середини 20 століття. Інтенсивний економічний розвиток, що відбувся після років відбудови після руйнівних наслідків Другої світової війни, відбувався без належної уваги до екологічних та соціальних питань [1].

Сталий розвиток передбачає міжпоколіннєву солідарність, тобто нинішні покоління повинні враховувати потреби майбутніх поколінь під час задоволення власних потреб.

В контексті розвитку концепції сталого розвитку був прийнятий «Порядок денний сталого розвитку на період до 2030 року», прийнятий 193 державами-членами ООН, включає 17 цілей та 169 завдань. До них належать: ліквідація бідності та голоду в усьому світі, стале споживання та виробництво, управління природними ресурсами, сприяння технологічному розвитку в гармонії з природою, побудова суспільства, вільного від страху та насильства, а також сприяння глобальній солідарності між державами заради добробуту людства [2]. Україна доєдналася до реалізації 17 цілей сталого розвитку, які інкорпоровані у 145 нормативно-правових актів Уряду, де на реалізацію цілей і завдань спрямовано 1 052 завдання та 3 465 заходів, закріплених у цих актах

Особлива роль у процесах розвитку, економічного зростання, підтримки та збільшення конкурентних переваг наразі відводиться м'яким факторам, включаючи знання, людський та соціальний капітал.

Розбудова соціального капіталу є ключовим фактором, що інтегрує розвиток сільських територій та соціально-економічний розвиток країни. Соціальний капітал є важливим ресурсом для інтегрованого розвитку в усіх сферах людського існування, а також просторово та міжпоколіннєво [3]

Загальновизнано, що показниками якості соціального капіталу є: громадянська активність, готовність до співпраці та рівень взаємної довіри. Особлива роль відводиться підприємцям, які вступають у природні ринкові

відносини всередині та поза комерційними організаціями.

Основним принципом розвитку людського потенціалу є те, що розширення свобод людей виступає як головна мета та ключовий інструмент забезпечення сталого розвитку.

Нерівність у людському розвитку негативно впливає на суспільство, послаблюючи соціальну згуртованість та довіру людей до уряду, інституцій і між собою. Вона шкодить економічному зростанню, заважає людям повною мірою реалізовувати свій потенціал як у професійній діяльності, так і в особистому житті. Крім того, нерівність ускладнює ухвалення політичних рішень, які враховують спільні інтереси суспільства й підтримують екологічну відповідальність, оскільки влада нерідко сконцентрована в руках вузького кола осіб та організацій, що діють у своїх власних інтересах. Таким чином, нерівність стає серйозною перешкодою для успішної реалізації Порядку денного в сфері сталого розвитку до 2030 року.

Для визначення місії держави доцільно базуватися на тезі, що розвиток цивілізації відображається через зміни рівня добробуту людини. Перед тим як розпочинати певні трансформаційні процеси, необхідно вивчити світовий досвід у цій сфері. Найвідомішими й найефективнішими показниками, що ілюструють соціальні трансформації, є Індекс людського розвитку та Індекс соціального прогресу.

Отже соціально-інноваційний розвиток можна забезпечити шляхом поєднання практичних заходів, здійснюваних владними інституціями, спрямованих на впорядкування механізмів створення та впровадження соціальних інновацій, а також досягнення соціальних змін. Ефективність цих дій залежить від об'єктивного визначення економічних сфер, які в конкретний час потребують соціалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Zrównoważony rozwój - naturalny wybór. URL: https://dspace.uni.lodz.pl/bitstream/handle/11089/31883/Burchard-Dziubinska%20i%20in._Zrownowazony%20rozwoj.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Augustyniak K. Woźnica Koncepcja zrównoważonego rozwoju – na czym polega i dlaczego jest istotna dla rozwoju społeczeństwa? URL: <https://www.pszczolamusibyc.pl/blog/koncepcja-zrownowazonego-rozwoju-na-czym-polega-i-dlaczego-jest-istotna-dla-rozwoju-spoleczenstwa/>
3. Sustainable development of territories: challenges and opportunities: monograph / Bobrovska O. Yu., Krushelnytska T. A, Prokopenko L. L. [etc.]; ed. by O. Yu. Bobrovska. – Published by International Center for Research, Education and Training, MTÜ. Tallinn, Estonia, 2021. – 234 p. C. 120-129.